

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGÓ

Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

PRINCIPÁLIS SZERKESZTŐ

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16

Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Az ut Róma felé

(Hyk.) Olasz vendégeink esztergomi útján igen figyelemreméltó nyilatkozatot tett Cippico szenátor, az olasz képviselők vezetője a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság vezérigazgatója előtt. „Minden ut Rómába vezet — mondotta a szenátor — s ha önök ügyesen kormányozzák a hajót, úgy a Dunán is Rómáig lehet majd elhajózni.”

A nyilatkozatból mindenesetre kicsendül egy öntudatra ébredt negyvenmillió népi büszke önbizalma, de kicsendül belőle egy olyan történelmi igazság is, amellyel épen ma és épen a magyar társadalom jelenlegi helyzetében számolnunk kell.

Tíz esztendővel a világháború befejezése után tisztában kell lenni az adott helyzettel, azzal, hogy az erők megoszlása, a társadalom berendezkedése, a vagyonok és jövedelmek elosztódása tekintetében semmi esetre sem helyezkedhetünk vissza a régi alapokra. Másfél évtized alatt világok fordultak ki sarkaikból, másfél évtized alatt új erők törtek föl a mélyből, amelyekkel számolni kell s amelyek irris erővel, dacos elszántsággal követelnek maguknak utat az érvényesülés felé. A liberálisizmus zsákutcába vitt bennünket, a szociáldemokrácia és a bolsevizmus pedig szétrombolta még azokat az értékeket is, amelyeket a liberálisizmus örült szabadversenye számunkra meghagyott. Polgárság és proletáriátus megcsalva, kifosztva, keserű szájjal áll a romok felett és keresi az utat, amely az egészségesebb, igazságosabb, viharállóbb társadalmi berendezkedés felé vezet. Keresi a módot, amely mellett mindenki megtalálhatja a maga jussát és megszerezheti azokat az életlehetőségeket, amelyeket szorgalma, munkája, tehetsége és ereje folytán megérdemel. Keresi a megoldást, keresi a módot, hogy az, akit képességei és igyekezete kiemelnek a tömegből, ne legyen kénytelen belézülni a kollektív társadalmi rend falanszterébe, viszont senki se örödljön fel a tőke és a munka elkeseledett harcában csak azért, mert mázsás sullyal nyomja a víz alá a nagytőke önző ereje.

Mussolini fasiszta Olaszországa már megtalálta a módot, hogy kimeneküljön a liberálisizmus és bolsevizmus fojtó öleléséből és életet, emberi életet adjon tőkésnek és nincstelennek egyformán, anélkül, hogy meg kellene fosztania az embereket ideáljaiktól és ki kellene kapcsolni azokat a hatalmas faji és morális erőket, amelyek minden teória ellenére a legősibb erőtényezőkként diktálják az élet tempóját s amelyeket a bolsevizmus vagy kétségbeesítő rövidlátással, vagy idegen és titkos célok szolgálatában mindenáron nullifikálni akar. A fasiszta Olaszország a társadalmi vajadások,

a kiáltó ellentétek és a mélyben ádázul folyó harcok korszakában egy-egybe tudta fogni a társadalmat és erőt tud mutatni akkor, midőn szerte a világban minden gyöngyül, szilárdsgot tudott teremteni akkor, midőn

mindenki ingadozik, minden petyhüdt és minden cseppfolyós.

Nem külpolitikailag, nemcsak a magyar orientáció szempontjából, sokkal inkább társadalmi megerősödésünk tekintetében jelentős és meg-

szívlelendő Cippico szenátor szövege az utról, amely Rómába vezet s amely ma a magyar társadalom megszilárdulásának, akcióképességének, jövő boldogulásának az útja is.

„Káhán Izsák szabó esete”

Nehéz ezt a cikket megírni, ma-

gyar olvasóm! A kéz ökölbe recsen a penna nyakán s szüntelen feltolul a tehetetlen elkeseredés és felháborodás vérhullámain a gondolat: nem volna-e jobb odacsapni a tollat mindörökre s abban hagyni minden idegemészitő, életrovidítő keserves küzdelmet azért a veszni indult országerért, öntudatától, életösztönétől fosztott fajtát, amelynek bőrén, vérén nap mint nap folyik az alku és kufarkodás a Káhán Izsákok érdekében. Erdemes-e, de szabad-e becsületes lélekkel jelszavakat hangoztatni konszolidációról, nemzeti ujjaszülétsről, neonacionalizmusról és magyar jövődőről, amikor alattomban, valósággal a törvények kijátszásával szabad a vásár Kelet sörpredékének, amikor ugyyszólván a „legilletékebbek” keze szakítja fel a kazárság felé a már Kossuth Lajos által is követelt védő „rompót” s segíti elő alig titkolt, kiadós támogatással a kaftános galiciánerek irgalmatlanul szívós

és céltudatos honfoglalását.

De megpróbáljuk higgadságot erőltetni magunkra. Mert itt az utolsó óra, hogy felhívjuk a magyar közvélemény figyelmét a Káhán Izsákok beözönlése körül folyó tarthatatlan állapotokra. És, ha fel kell lármáznunk az egész ország közvéleményét, akkor sem tűrjük tovább ezeket az állapotokat.

„Káhán Izsák szabó esete”, amely körül vetélkedő szolgálatkészséggel és émelítő egymásralicítással keres érdemeket a többi Káhánok előtt Debrecen két liberális sajtóorgánuma, — ríkitóan, megdöbentő élességgel világít rá nemcsak a zsidó faji szolidaritás hallatlan hatalmára, de azokra a sötét mahinációkra, összeköttetésekre, utakra, módokra is, amelyeknek révén a szó szoros értelmében törvényen felül áll bárki, aki szerencsés csillagzata alatt Káhánként született, Izsák névre hallgat és galiciánér.

KÁHÁN IZSÁK ESETE, — AHOGY ŐK ELMONDJÁK

Ki ez a Káhán Izsák? Teljes egy oldalon zengi el érzékeny gyöngédséggel a „Debrecen” című liberális napilapban bizonyos Gábel Gyula nevű „nyugalmasított” székesi „tanár”, akiről egyébként annyi derül ki cikkéből, hogy 70 éves, izraelita, apja a debreceni zsidó gimnázium egyik tanárának s természetesen nagyrabcsült barátja Rákosi Jenőnek.

Ama bizonyos faji szolidaritás

Káhán Izsák „32 kilós kis zsidó szabó Debrecenben”, „szánandó emberke”, „szenvedő kis ember”, „szabócska”, aki a fentemlített Gábel „életének utolsó három hónapját fájdalmas gyötrődéssel töltötte be”. Akinek érdekében első látásra „szívhez szóló kérvényt” intézett a belügyminiszterhez, akiért számtalanszor eljár különböző fórumoknál, akiért „kétségbeesetten” és telefonon (!) sürgetett kihallgatást a miniszterelnök feleségétől s akinek ügyét elintézte, büszke és boldog Rákosi Jenő illusztris barátja.

Amit Gábel cselekedett, azon nem csodálkozunk. Ez az a bizonyos faji szolidaritás, amit csak hígultveleji liberális egyedek nem akarnak meglatni és appreciálni. Itt legfeljebb még annyit jegyzünk fel, mint e bámulatos szolidaritás tanubizonyosságát, hogy a Káhán érdekében benyújtott kérvényt azonnal aláírta látatlanban „néhány uriember”, mint például dr. Kunos Ignác „egyetemi tanár”, valamint az „Otthon” hírlapírókör számos fajsorsos pennaforogató tagja.

Káhán, „a tősgyökeres magyar” szenvedései

Miért volt e sok hühó? Mert „a

szóban levő kis áldozat, aki nem galiciái... hanem tősgyökeres magyar”, ellejejtett szegényke optálni. Ezt az ártatlan, mondhatni gyermeket feledékenységet a cikkből kivethetőleg a helyi hatóságok mindenféle durva üldözéssel büntették, még „be is börtönözték” (!), míg végre a hónapokig tartó méltatlan kálváriajárás után meglepő módon jutott a mozikból ismeretes happy endhez.

Bethlen Margit grófnő állítólagos közbelépése

Gábel Gyula szívébezárt „szánandó emberkéje” érdekében először érthető módon Györki Imréhez, a proletárok milliárdos reprezentánsához fordult. Gábel cikkéből azonban félreérthetetlenül az tűnik ki, hogy a kiváló munkásvezér-fiskális csak jó pénzért lett volna hajlandó kijárni az ügy kedvező elintézését. Erre a részre azonban legközelebbi cikkünkben térünk ki.

Györkiben csalódva, Gábel merészet gondolt és nagyot. Telefonon felhívta Magyarország miniszterelnökének hűvestársát, Bethlen Margit grófnét, s sürgős kihallgatást kért Káhán Izsák ügyében. Az elutasító válasza aztán saját személyes érdemeire és Rákosi Jenő barátságára hivatkozva most már írásbeli kérvénnyel fordult az agilis Gábel a miniszterelnöknek, aminek — a „Debrecen” boldog és büszke megállapítása szerint, — „meg is lett a kívánt foganatja. A szívóságról ismert grófnő azonnal közbelépett és másnap már az egész ügy elintéztett, a szegény szabó honossági ügye kedvező módon nyert elintézését”.

Eddig a „Debrecen”. És most lás-

suk Káhán ügyét a maga meztelenségében.

KÁHÁN IZSÁK ESETE AZ IGAZSÁG ÉS TÖRVÉNY MEGVILÁGÍTÁSÁBAN

Káhán Izsák, a „tősgyökeres magyar” a legtipikusabb galiciánér. A cseh megszállás alatt levő Máramaros megyei Felsőróván született, Galicia közvetlen határán. Felesége Goldstein Etel. Lakása a Simonffy-utcában van, foglalkozására nézve szabósegéd. Iparengedélye Debrecenben nincsen, aminthogy nem is lehet.

Miért nem optált Káhán?

Káhán Izsák ellejejtett optálni, — fuvolázza a Gábel — „Debrecen”-féle cikk. Káhán valóban nem kért optálást semmiféle jogcímen, — mint azt az illetékes hatóságoknál sikerült megállapítanunk. Annál kevésbé, mert ahhoz nincs is semmiféle jogcíme. Nemzetiségi jogcímen nem optálhatott, lévén galiciái származású máramarosi kazár, illetőségi optációt pláne nem szerezhetett, miután nem-hogy debreceni illetősége, de még lakhatási engedélye sem volt. Mi több, még tartózkodását sem jelentette be, — az ismeretes galiciánér recept szerint, — hanem bujkált Debrecenben, holott erre a bejelentésre is kötelezve lett volna a 200,000—1925. számú rendelet alapján.

Érthető tehát, hogy sem optálást nem kérhetett, de visszahonositást sem kért soha az illetékes hatóságoktól.

Megindul a kiutasítási eljárás

Természetes, hogy Káhán Izsák ellen a belügyminiszteri rendelet alapján, — amelyet rigorozusan alkalmaznak még megszállott területtől származó magyarokkal szemben is, — megindult a kiutasítási eljárás. Megindult és folyik már két hosszú esztendeje, mialatt Káhánnak újból és újból sikerült a Gábelék segítségével haladékot kiügyeskedni. A második meghosszabbítás után végre megkapta az utolsó terminust: 1928 január 31-én el kellett volna hagynia ezt a szerencsétlen országot, amelyben ugysis tulon tul sok Káhán éli világát.

Káhán Izsák Pestre „lóg” Galicia helyett

Káhán azonban, mint „tősgyökeres magyar” igen jól érezte magát ez antiszemita, kurzus-terroros földön s pláne a legmagyarabb civitásban. Galicia helyett tehát Pestre szökött s mialatt elrendelték ellene az országos körözést, Györki-Grósznál, Gábelnél s a többi természetes protektorainál kereste az utat-módot, hogy tovább boldogíthassa közgazdasági tevékenységével ezt az egyébként is eléggé megnyomorított csonkaházat.

Pártfogói természetesen rögtön megmozdítottak minden követ az érdekében s hatalmuk tudatában megnyugtatták, hogy csak térjen vissza Debrecenbe, nem történhetik semmi bántódása.

Káhn Izsák és Goldstein Etel a „börtönben”

A rendőrség azonban — liberálisák által eléggé el sem ítéhető módon, — nem méltányolta sem Györki elvtárs ígérését, sem a Káhn-nevet, sem az Izsák-jelleget, hanem amint az törvényes kötelessége, amit Káhn is elolvashatott a kiutasítási végzésen, — ha ugyan ismer más betűt is, mint hébert, — megindította a lapangó külföldi házaspár ellen a kihágási eljárást, elítélte s az ítélet alapján 5 napra a fogdába utalta őket.

Belügyminiszteri közbelépés Káhn érdekében

Az idegen állampolgárságu Káhn Izsáknak és családjának ezután nem lett volna más feladata, mint sietve távozni abból a városból és országból, amelynek semmi néven nevezendő szüksége nincsen rájuk, amelynek hatóságai törvényes eljárás folyamán intézkedtek eltávolításukról, s amelynek jogrendjét is megsértették. Ekkor azonban bekövetkezett a váratlan fordulat.

A belügyminiszterium táviratilag felhívta a kiutasítás végrehajtását s Káhn Izsák, Goldstein Etel és a kis galiciáner család itt maradt Debrecenben, javítani a hajdan volt numerus claususnak alapul szolgáló nemzetiségi arányszámot.

Ennyi a tényállás. És mielőtt tolmácsolók a magyar öslakosság törvényes alapon nyugvó, de a legelembb nemzeti és faji érdekei által diktált követelését, néhány megjegyzésünk volna a Káhn Izsák körül megindult mentési akcióra is.

Mire a jó a szociáldemokrácia és a liberális sajtó

Györki Imre különös szerepéről és a szociáldemokrácia lázas Káhnmentő tevékenységéről még lesz néhány szavunk. Ez alkalommal csak arra kívánunk rámutatni, hogy a liberális és kormánytámogató sajtó mint áll rögtön teljes testtel-lélekkel rendelkezésre, amikor egy galiciai zsidó ittragsztásáról van szó.

Debrecenben most alakult meg az egységes párt, amelynek hivatalos szócsöveként szerepel a „Debrecen”. Ezt a tiszteletreméltó célokat kitűző pártalakulatot a legkomolyabban kell figyelmeztetnünk, hogy a Tiszántul székhelyén nemcsak „a zsidó gimnázium tanára, Gábor Dezső és többi rokonaim a Kegyelmes ur választói”, — mint azt Gábel a „Debrecenben” leközlött és a miniszterelnökéhez intézett kérvényében írja, — hanem a keresztyén magyarok is, akik a legnagyobb lelkesedéssel olvasták a kormánytámogató lapban Bethlen Margit grófnő tenkölt személynék oly beállítását, mintha ő gyakorolt volna illetéktelen befolyást a m. kir. belügyminiszteriumra a Káhn Izsák ellen folyó eljárás törvényes és szabályszerű eljárás felhívásának céljából.

Gábel Gyula félrevezette a miniszterelnök feleségét

Ismételjük, egy pillanatig sem vagyunk hajlandók elhinni, hogy egy főlősleges és alkalmatlan galiciai idegen honosítása céljából közbenjárható volna a magyar kormányfő hitvestársa. Ebbe az ügybe kétséglenül csak a faji szolidaritásában minden határon túlrugadhatott Gábel Gyula izléstelensége és tapintatlansága keverte bele a nyilvánosság előtt.

De nemcsak ez tűnik ki Gábel cik-

kéből. Hanem az is, hogy tudva félrevezette a miniszterelnök nejét hozzájuttatott kérvényében. Azt állítja ugyanis Rákosi Jenő ez illusztris barátja írásában, hogy „egy debreceni fiatal asszony, — t. i. Káhné szül. Goldstein Etel, — néhány nap óta a rendőri fogdában tölti férjével és csecsemőjével keserves napjait, mert férje — egy kellő ismeretekkel nem bíró szabó, — annakidején elfelejtett optálni”.

Kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy ez az állítás szemenszedett hazugság. Káhné nem teledékenység, hanem a miniszteri rendelkezés tudatos megszegése miatt kerültek a fogdába, ahol velük semmiféle csecsemő nem osztozott meg a „börtönt”, mint ahogy Gábel fentebb írja. Káhnéék gyerekeit, aki éppen-séggel nem csecsemő már, a rend-

IRGALMATLANUL VÉGRE KELL HAJTANI AZ ALKALMATLAN IDEGENEK KIUTASÍTÁSÁT

Káhn Izsák személyéhez semmi közünk. Nem törődünk vele, hogy 32 kilós, vagy „szabócska”, — annál kevésbbé, mert ebben az ügyben ez a galiciáner nem is annyira egyén, mint típus. Egyike azoknak a teljesen fölösleges és nem kívánatos idegeneknek, akikre Magyarországnak semmi szüksége nincs, akiknek az eltartása kibírhatatlan teher a gazdasági nyomorban lévő csonka hazának.

A nemkívánatos elemek bevándorlása ellen pedig védekezik minden állam. A demokratikus Amerika éppen, mint Magyarország. Káhn Izsák teljesen aláesik a vonatkozó belügyminiszteri rendeletnek, emellett kétszer már halasztást is kapott, megsértette a magyar jogrendet is: tessék tehát azonnal és haladéktalanul szabad folyást engedni a törvényes eljárásnak.

Es erre még egy igen nagy ok van! Itt a keleti végeken mind szélesebb körökben pertraktálják, hogy míg magyar eredetű megszállott területi lakosokkal szemben mindig érvényesül a honosságot, illetékességet, a tartózkodást, munkavállalást rendező miniszteri intézkedés, a helyi közigazgatási és rendőrhatalóságok szabályszerű eljárását legjobb igyekezetük ellenére újra és újra keresztezi hol ilyen, hol amolyan protekció, ha a kiutasítandó zsidó fajú egyén!

Ennek a — reméljük, — mende-

Semmi szükség sincs arra, hogy visszatérjünk a szabadkőmives páholyok által képviselt szellemhez

Interpellációs nap a képviselőházban

Budapest, április 25. A Ház mai ülésén az elnök bemutatta a bulgár követség átiratát, amelyben köszönetet mond a Háznak a bulgáriai földrengés alkalmával kifejezett részvéteért. Az elnök megemlékezett a korinthusi pusztulásról és indítványára a Ház jegyzőkönyvileg fejezi ki részvétét a görög nemzet iránt.

Ezután folytatták a kereskedelmi tárca általános vitáját.

Hermann Miksa kereskedelmi miniszter összehasonlítja az európai és amerikai kereskedelmi viszonyokat s arra a megállapításra jut, hogy az európai államoknak meg kell találniuk a megértést egymással, mert különben nem vehetik fel a versenyt Amerikával. Magyarország a kereskedelmi szerződések megkötésétől sohasem zárkózott el és jelenleg is több állammal folynak a tárgyalások

örőség sógoruknál helyezte el, tehát a „börtönben” sanyló csecsemő csak céltudatos hangulatkeltésre szerepel a kérvényben.

Hja, megesik azonban, hogy néha egy „nyugalmazott széki. tanár” is elfelejti a régi jó közmondást: „Mendacem oportet esse memorem, — s így eshetik meg vele az a pech is, hogy míg a Bethlen grófnőhöz intézett kérvényében azt írja: „a szerencsétlen szabót... soha sem láttam, sohasem ismertem”, cikkében a kérvényt megelőző időből legalább hét személyes találkozást ír le a „szenvedő emberkével”.

De hagyjuk Rákosi Jenő barátjának jelentéktelen személyét, ő csak azt tette, amit a tiszteletreméltó faji szolidaritás sugallt neki. Káhn ügyéhez azonban még volna néhány szavunk.

mondanak semmi körülmények között sem szabad tápot és megerősítést adni ezzel a Káhn-esettel, mert az ilyen dolgok rendkívül alkalmatlak arra, hogy megrendítsék a magyar állampolgárok bizalmát a felsőbb hatóságok tárgyilagosságában és aláássák a tekintélyek tiszteletét. Pláne, mikor a Káhnokkal való különleges elbánást olyan cikk hirdeti dicsekedve, mint amelyet Gábel Gyula írt a „Debrecen”-ben.

Ezúton fordulunk tehát az illetékes hatóságok vezetőihez: táriák fel a helyzetet azok előtt a fórumok előtt, amelyek a látszat és a „Debrecen”-cikke szerint illetéktelen befolyásoknak engednek abban a kérdésben, amely, — mint a proletárdiktatura és a patkányforradalom vezetőinek faji összetétele is bizonyította, — a legégetőbb problémája a magyar jövődönek.

Nincs szükségünk új Káhnokra ezen a megnyomorított földön. De követeljük egyáltalán a nem kívánatos idegenek irgalmatlan eltávolítását s lesz módunk arra is, hogy ezt a követelésünket a magyar társadalmi szervezetek útján és a parlamentben a leghatározottabban kitejezésre juttassuk.

Ami pedig a „munkásvédő” szociáldemokrácia nyílt cinizmussal bevallott kijárói szerepét illeti a Káhnügyben, azzal a legközelebbi számunkban foglalkozunk.

magántisztviselők szolgálati viszonyáról szóló törvényjavaslat, valamint az ipartestületekről és az országos kézműves kamarákról szóló törvényjavaslat is. A miniszter beszéde után Krüger Aladár szólalt fel. Sürgette a termelői szövetkezetek megalakítását. A magyar kisgazdatársadalom megszervezése nélkül sem az értékesítés, sem a kivitel problémáját megoldani nem lehet.

Fokozottabb védelmet kér a kisiparosság és a városi kiskereskedők számára.

A legnagyobb sérelemnek azt tartja, hogy az adófizetésnél a késedelmi kamat még ma is 12%.

Magyarországon sok külföldi munkás kap elhelyezkedést, a magyar ipari munkásság kárára. Kérte a minisztert, hogy lajstromoztassa az idegen műszaki alkalmazottakat. Amikor Csehország az odautazó magyarokat letartóztatja, minden nyomós ok nélkül, nincsen semmi okunk arra, hogy az itt élő cseh állampolgárokkal szemben türelmes álláspontot tanusítanunk. Ezután névszerint felsorolja azokat a gyárakat és vállalatokat, ahol idegen honos alkalmazottak fejtenek ki működést. Végül

a szabadkőmives páholyok visszaállításának kérdésével foglalkozott. Semmi szükség sincs arra, hogy visszatérjünk ahhoz a szellemhez, amelyet ezek a páholyok képviseltek. Mindenki örül, hogy megszabadult tőlük.

A költségvetést elfogadja.

Kabók Lajos felszólalása után Temple Rezső rámutatott arra, hogy az ipart és kereskedelmet csak úgy segíthetjük, ha előbb talpraállítjuk a mezőgazdaságot. Gazdasági tanácsot kellene felállítani, amely véleményezze minden gazdasági és szociális törvényjavaslatot. A tárca költségvetését elfogadja.

Ezután még néhány felszólalás hangzott el, majd áttértek az interpellációkra. Ennek során Petrovác Gyula az erkölcsstelen színház produkciók ellen emelt szót azzal a tervvel kapcsolatosan, hogy

a főváros egyik orieumában fel akarják léptetni Josephin Backer néger táncosnót, akinek meztelen produkciói külföldön is sorozatos botrányokra adtak alkalmat.

Kéri a minisztert, hasson oda, hogy a táncosnó fellépésének megbotrántozató része elmaradjon.

Budapest keresztyén népe nevében tiltakozik az ellen, hogy a közönséget erkölcsstelen produkciókkal mételeyezzék

s egyúttal bejelenti, hogy a katolikus szervezetek, ha kell, felvonulnak e produkció megakadályozására.

Szítóvszky belügyminiszter válaszában rámutatott arra, hogy a rendőrség Josephin Backernek a beutazási engedélyt csak azzal a szorítással adta meg, hogy előbb próbaelőadáson mutassa be számát. Ha ez az erkölcs szempontjából kifogás alá esik, megteszi a szükséges intézkedéseket.

Petrovác Gyula elfogadja a miniszter választát.

Nem hiszi, hogy esetleges mulasztást később a rendőrlovak patáival helyrehozhasson a rendőrség.

Erkölcösnek tart minden tüntetést, egy ilyen erkölcsstelen dolog ellen.

Ezután Rassai mondta el interpellációját az amnesztia rendeletről. Az ülés este 9 órakor ért véget.

Dr. TUDÓS KÁLMÁN

Amióta a magyar fájdalom egyre súlyosodó és gyötrelmes éveit keserű lélekkel járjuk a nemzeti feltámadásnak kiteljesülő sóvárgásai között, alig mulik el nap, hogy a magyarság vezérkarából el ne hullanék egy-egy kimagasló és lélekben nagyszerű férfi, akinek élete összeforrott a trianoni megaláztatás vívódó harcával, kinjaival és tépelődéseivel. Tüdös Kálmán ezek közé a mediatáló és haláluk percéig harcoló magyar emberek közé tartozott. Olyan volt, mint egy magába mélyülő gondolata a folyton kutató, hívő és igazságkereső szeretet világának, mely mindenütt élni és alkotni akar, mely logikus észsel, de rapszodikusán hevülő lélekkel keresi-vizsgálja végtelen erő és örök források titkait, hogy a megtalált utakon keresztül átértesse a maga lelkeségének eleven értékeit. Egyszer a tudomány eszközeivel világított a magyar problémák mélységeibe, máskor a beet-hoveni költészet magasba lendülő szárnyain az egekbe ívelt érzelmeivel rejtelmeihez ért el. Hivatását sem úgy fogta fel, amely megáll a teendők végzésénél s a kötelességtudásnak sablonos határainál: az ő *nagyszabású munkája nem a közegészségügyi statisztika, hanem a szociális reformok területére hatolt.* Valami megfoghatatlan hit és föllekesítő melegség vitte előre új tüzek, új álmok s új valóságok felé. Azért küzdött, hogy *tiszta vize és egészséges levegője* legyen a fuldokló magyar népnek: azt akarta, hogy minden magyarnak megtisztult lelkéből szépen és erőteljesen termelje ki az élet mindannyiunknak reménységét, a feltámadást.

Ennek a testi és lelki küzdelemnek óriásira növekvő vívódásai között tegnap délután elnémult Tüdös Kálmán szíve. A munkát pontosan elvégezte s azután álomra hajította fejét. Életével egy nagyszerű lendület s Debrecen közegészségügyi életének legjelentősebb korszaka fejeződött be. Emléke épügy halhatatlan marad nemzete történetében, mint édesapjának neve, aki vele együtt a magyar géniusz tiszta és ragyogó kivételése volt.

Tüdös Kálmán halála

A hatvankét éves főorvos, aki a legutolsó időkig kitűnő egészséggel és erősnek látszó testi-szellemi erővel teljesítette hivatását, szerdán délután hivatalából hazatérve, rendkívül fáradtnak érezte magát és ki-merültségről panaszkodott. Felesége orvosért akart küldeni, ő azonban egészen jelentéktelennek tartotta a rosszulletet. Fél hét órakor lepihent az ágyára s egy-két pillanat múlva meghalt. Dr. Nagy Géza egyetemi magántanár s a környékről előhívott többi orvosok már csak a beállott halált konstatálták.

Élettörténete

Dr. Tüdös Kálmán, aki dr. Tüdös Jánosnak, a debreceni református kollégium egy-

kori igazgatójának, az országos hírű klasszikus filológusnak legidősebb gyermeke volt, 1861. január 30-án született Debrecenben. Középkorai tanulmányainak elvégzése után a budapesti egyetem orvosi fakultására iratkozott be, majd dr. Wagner Sándor professzor klinikáján lett tanársegéd. Innen Hajdúszámonbába került, ahol rövid ideig községi orvos volt, csakhamar azonban a debreceni kollégium orvosává és egészségügy-tanárává választották meg, mely minőségében elévülhetetlen érdemeket szerzett. Debrecen szabad királyi város törvényhatósága 1906-ban tiszti főorvosává választotta meg s ezzel a város közegészségügyi életének egy eredményekben gazdag korszaka következett el. 1915-ben, mikor a debreceni hadifogolytáborban kolerajárvány ütött ki, a kormány mentesítette katonai szolgálata alól s a borzalmas járvány megakadályozására kormánybiztossá nevezte ki. Ezt a megbízatást akkora energiával s szaktudással látta el, hogy neki köszönhető a kolerajárvány teljes megszűnése és az a rendkívüli eredmény, hogy a város lakosságára a betegség nem terjedt át.

Mint főorvos nagy harcot folytatott az Augusztá-szanatóriumnak a nagyerdőn való elhelyezése érdekében s hogy ez hosszas erőfeszítések után sikerült is, kizárólag neki köszönhető. Hivatalt elfoglaltsága mellett tudományos munkákat, a tuberkulózis megakadályozásáról országos jelentőségű szakmunkát írt, majd az utóbbi időben szóval és írásban küzdelmet indított a debreceni kerteseg közegészségügyi reformja érdekében. Erdemeinek elismerésül az Országos Közegészségügyi Tanács tagjává választották, 1924-ben pedig Magyarország Kormányzója közegészségügyi főtanácsosa néven nevezte ki. Egyike volt a debreceni zeneiskola és zenekultúra megalapozóinak s nemcsak művésziesen zongorázott, de mint zeneesztétikus is irodalmi nevet vívott ki magának.

Három testvéröccse: dr. Tüdös János v. országgyűlési képviselő, dr. Tüdös László ügyvéd és Tüdös Antal derecskei földbírtokos a háború alatti és utáni években haltak el. Két év előtt egyik veje, Kovács József gazdasági akadémiai professzor hunyt el szívinfarkus következtében, legutóbb pedig unokaöccsét és keresztfiát, ifj. Szoboszlay Sándort, a keresztény-nemzeti irányzat nagyméltú harcosát veszítette el.

Temetése

Dr. Tüdös Kálmán temetése pénteken délután fog végbemenni a Battyányi-utca 12. sz. gyászszáztól a református egyház szertartása szerint. A temetés pontos idejéről a *Hajdúföld* legközelebbi száma fog részletes tájékoztatást adni. Az elhunyt családját a tisztelők és jóismerősök nagy serege keresi fel részvétnyilatkozatával. Az elhunytban Tüdös Béla aradi főmérnök testvérét, vitéz dr. Tóth Gyula rendőrkapitány apósát, Szoboszlay Sándor táblai tanácselnök sógorát gyászolja. A haláleset a Tüdös-, Lengyel-, Szoboszlay-, Kálmánchey-, Kovács-, Tóth-családokat borította gyászba.

Debreceni Gőztéglagyár RT.

Legjobb minőségű kis- és nagyméretű fali cser-tégla, egyéb alaktéglák, lapos hódfarku- és kupás cserép állandóan kapható a központi irodánkban, Kossuth-utca 34. szám, Telefon: 14-12. szám, vagy a gyártelepen Bellegelő 504. Balmazújvárosi-ut mentén.

Telefon 5-69. sz.

Gyártelepünk rendes nyomtávu iparvágány-nal van felszerelve.

Hirdessen a Hajdúföldben!

A londoni SAVOY JAZZ-BAND

a keddi óriási sikerére való tekintettel

pénteken, folyó hó 27-én este 8 órai kezdettel

az Arany Bika disztermében

hangversenyét megismétli

és műsorát új számokkal bőviti ki.

A leszállított áru jegyeket 1-4¹/₂ pengőig az

Arany Bika haljában árusítják mától kezdő-

dőleg. — Előjegyzések ugyanott eszközölhetők.

Heisenberg egyetemi professzor székfoglalója

a Tisza István Tudományos Társaságban

A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya szerdán délután a Kollégiumban ülést tartott, amelyen Heisenberg Ákos, müncheni egyetemi professzor székfoglaló előadást tartott.

Dr. Láng Nándor professzor bevezető szavaiban meleg szeretettel szólott Heisenberg professzor tevékenységéről.

Utána Heisenberg Ákos lépett a felolvasó asztalhoz és Magyarország és Bizánc viszonya címen előadást tartott, amelyben rámutatott arra, hogy Magyarország és Bizánc közti vonatkozások kutatása mindenek előtt a magyar tudomány kötelessége. A kutatás különösen intenzív és termékeny lett, mióta lassanként Európa minden országában, mint önálló tudományos disciplina fejlődött

ki a bizantheológia. Ezután általános ismertetést nyújtott a bizánci philologia történetéről, majd Magyarország és Bizánc viszonyát tárta hallgatóságára elé.

A bizánci kultúra kutatása Magyarországon szoros kapcsolatban van a népek legrégebbi történetének kutatásával. Jelenleg egy kitűnő tudósgeneráció foglalkozik bizantheológiával. Mindenekelőtt kiemelte a debreceni egyetem filologusát, Darkó Jenő professzort.

Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy mint más államokban, Magyarországon is önálló katedrája lesz a bizantheológiának.

Heisenberg előadását az előkelő hallgatóság felkesz tapssal honorálta. Este 9 órakor az Angol királynő szálló külön termében bankett volt.

A balkáni földrengés borzalmai

Budapest, április 25. Szófia-i jelentés szerint Philippopolisban a földrengés okozta kár másfél milliárd leva. 14 ezer hajléktalan család közül 9 ezer már ideiglenes hajlékot talált.

Korinthusban viszont egyetlenegy ház sem maradt épen. A régi városrész is teljesen elpusztult. A szobrokból semmi sem maradt.

A balkáni katasztrófát Olaszországban is földrengés követte.

Monte Amiata körzetében hatalmas földrengés pusztított, amely Castelmovo D'Abate faluban nagy károkat okozott. Amiata falu majdnem az utolsó házig elpusztult. A földmozgás még mindig tart és a megrémült lakosság a mezőkön éjszakázik.

A bulgáriai földrengés pusztításai
A bulgár földrengés a rettenetes

pusztítás után még mindig nem szűnt meg teljesen. Az ország különböző részein, magában Szófiában is, az éjjel is újabb földrengéseket éreztek, de ezek szerencsére nem okoztak nagyobb bajt.

A szakértők becslése szerint egyébként a földrengés okozta kár egyedül Filipopolban másfélmilliárd leva. Összesen 14.000 család van még hajlék nélkül, noha a hatóságoknak már körülbelül 9000 családot sikerült idáig lakáshoz juttatniok. A környéken lévő falvakban 2500 család szorul elhelyezésre. A philippopolisi földrengésnek egyébként a városban és környékén már több mint 300 halottját találták meg.

Korinthus borzalmi

Athén, április 25. A korinthusi földrengésről mind borzalmasabb részletek válnak ismeretessé. Katonai segítőcsapatok kutatják át a romokat és hozzák napvilágra a holttesteket, amelyek borzalmasan meg vannak csonkítva. Egymásután hozzák elő az eszméletlen, vagy eszméletnél levő sebesülteket. Sokan elveszítették eszüket is a borzalmak közepette. Egy összeomlott emeletes ház romjai alól több családot hoztak elő holtan. Az egyik család, amely a szülőkhöz kívül hat gyermekből állott, étkezés közben ölték meg a leszakadó törmelékkel. A halottak száma Korinthusban eddigi megállapítások szerint, több mint ötven, a sebesülteké pedig 300. Tizezrével táboroznak a szabadba az emberek, akik éheznek, mert Korinthusban nagy az élelmiszerhiány.

A Bethlen Gábor Kör vitaestélye az alkoholizmusról

A „Bethlen Gábor Kör” április 28-án, szombaton este 5 órai kezdettel a Kollégium dísztermében az alkohol kérdéstről vitaestélyt tart. Program: 1. Elnöki megnyitó: Tartja Tomay Dezső, a kör elnöke. 2. Az alkohol hatása az emberi szervezetre. Tartja dr Székely Antal, az ideg- és elmeklinika tanársegédje. 3. Statisztikai adatokat és vetített képeket mutat be. 4. Hozzászólások. 5. Záró egybefoglalást tart Uray Sándor debreceni ref. lekipásztor. Belépődíj nincs.

Tekintettel a kör kiadásaira, kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy úgy erkölcsileg, mint anyagilag bennünket támogatni sziveskedjenek. Az Elnökség.

A Kollégiumi Diákszövetség megalakulása

A ref. főgimnázium igazgatóságánál állandóan folynak a tagul való jelentkezések a kollégium hatalmas, országos diákszövetségébe. A szövetség valóban az lesz, aminek előkészítői szánták: a leghatalmasabb magyarországi diákszövetség. A diákszövetség egyik nemes célja a kollégiumi szegény tanulók segítése. Ha valóra válik az előkészítőbizottság reménye a taglétszámra nézve, csupán az évi 2 pengő tagsági díjából olyan tekintélyes összeg fog befolyani, amelynek segítségével a szövetség végezni tudja összes kulturális és karitatív feladatait.

Az alakuló gyűlésre érkezők számára az előkészítő-bizottság ingyenes vagy olcsó szállásról kíván gondoskodni. Ezért lapunk utján kéri a város közönségét, hogy azok, akik egy éjszakára nélkülözhető lakrészszel rendelkeznek, legyenek szívesek ezt a ref. főgimnázium igazgatóságánál (telefon 12-80), vagy dr. Nagy János ügyvédnél, az elszállásoló bizottság vezetőjénél (telefon 15-18, Varga-u. 11. sz.) bejelenteni. Tájékoztató megemlítjük, hogy a május 5-ről 6-ra virradó éjszakáról van szó, miután sok vendég már 5-én megérkezik, az alakuló közgyűlés pedig május 6-án délelőtt fél 11 órakor lesz.

A legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg az előkészítő-bizottság Szombathy Kálmán ny. őrnagy, budapesti lakosról, a „Honvédelem” szerkesztőjéről, aki a főgimnázium igazgatójához küldött levelében önként vállalta, hogy a Budapesten lakó összes volt kollégiumi diákokat felkutatja és a szövetségbe tagul való belépésre igyekszik rábírn.

A május 5-én este rendezendő ismerkedési vacsora és a május 6-án délelőtt tartandó társasbéd költsége a lehető legminimálisabb lesz (P. 2-2.50), úgy, hogy azokon minél szélesebb körű közönség vehessen részt.

Aki mer, az nyer!

Aki festéket és padlólakkot olcsón akar venni, annak

Neumann Nándor

(Csapó-utca 8. szám)

festéküzletébe kell menni.

Risztics magyar pilóta újra megkísérli az Óceán átrepülését

Berlini jelentések szerint a Junkers-művek újabb Óceán átrepülés előkészítésével foglalkoznak. A gép pilótája a magyar származású

Risztics János lesz, kísérőnője Dillenz Lili

bécsi színésznő, aki egy alkalommal már megkísérlette az Óceán átrepülését. Egyelőre még nem döntöttek arról, hogy ki lesz a gép harmadik utasa.

Ezzel a hírrel kapcsolatosan a Junkers-művek vezetősége kijelenti, hogy tényleg folynak tárgyalások egy másik óceánrepülésről.

Az azonban nem helytálló, hogy a tárgyalások már befejeződtek. Dillenz asszony, aki a múlt évben megkísérlette az Azori szigeteken keresztül az Atlanti Óceán átrepülését, Junkers professzorhoz fordult, az óceánrepülés ügyében. Junkers professzor elvileg nem helyezkedett elutasító álláspontra, azonban mielőtt választ adni,

még számos akadályt kell leküzdeni.

A Junkers-művek vezetősége arra számít, hogy a kérdés tisztázásával még több nap fog eltelni.

Magyar, francia, indus, görög kiállítók és az utazási kedvezmények hosszú sora várja a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóit

(A Hajdúföld tudósítójától.) Huszonhárom éve van Budapesten minden év tavaszán Nemzetközi Vásár. A közönség, főképp pedig a kereskedők, megkedvelték nálunk is régóta ezt az intézményt, mely évről-évre újra egybegyűjti mindazon ipari cikkeket, melyek a város és vidék közönségének szükségletét, a technika mindenkori legújabb állása szerint, kielégítik. Ez idén már április 28-án nyílik meg a budapesti vásár. Lapunk munkatársa megkérdezte ezért a vásár ügyvezető elnökét, mit várhat a közönség az idei vásártól:

— Az idei Nemzetközi Vásár — mondja az elnök — az előző évvel szemben, nemcsak közel háromszorosára megnőtt területénél fogva, hanem főképp tartalmassága miatt is, ismét jelentékeny fejlődésről tesz tanúságot. Jellemző erre, hogy az idén

a kiállítók száma több, mint 50 százalékkal növekedett

az előző évvel szemben és hogy még így is, közel 150 céget helyszűke miatt vissza kellett utasítanunk.

— Közel 200 szakma vonul fel az idén a magyar ipari bemutatóra. Köztük a vásár ut- és járdaépítő csoportja, nemkülönbén a közlekedési pavillon rengetege is, meglepésszámba fog menni. A „Polgári butor” csarnokai és a rádióipar és kereskedelemnek, a Mücsarnokban elhelyezkedő szokatlanul nagy kiállításai már szinte szenzációszámra vehető. Új működési területet jelent a vásárnak a Mezőgazdasági Múzeumban elhelyezkedő agrárexport és tejipari csoportja. De a külön csoportokon kívül is az egyes szakmák anyaga oly gazdag, hogy ezuttal joggal mondhatjuk: a vásár kielégíti a kereskedő, az iparos, a gyáros, de még a magános minden szükségletét is. A magyar tranzitpiac fontossága ezuttal a hivatalos francia, jugoszláv és japán csoport, valamint Görögország, Svájc és India különleges áruikkal telt külön pavillonjában nyer elismerést.

— A magyar és a külföldi ipar ez évben a legnagyobb mértékben készült fel tehát arra, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóinak a termelés minden ágazatával méltóképpen bemutakozzék. A vásár vezetősége viszont a maga részéről is elkövetett mindent, hogy a közönség vásárlátogatását megkönnyítse. A magyar vasuti és hajózási társaságok

50%-os utazási kedvezménye,

valamint a környező államok 25-50%-ig terjedő vasuti jegykedvezménye csak egy része annak a kedvezményhálózatnak, amely a Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványa alapján ma már Párisból—Angoráig és Hamburgtól—Athénig, minden vásárlátogatónak rendelkezésére áll. De tovább megyek. Gondoskodtunk arról, hogy vásárigazolvánnyal vizum nélkül léphessék át a magyar határt és teljes mértékben biztosítva van az is, hogy mindenki, aki a vásár látogatására Budapestre érkezik, a legmegfelelőbb, olcsó szálláshoz jusson.

Azzal az érzéssel távoztunk a vásár közel két évtized óta ügyvezető elnökétől, hogy az idei budapesti vásár tényleg egy tartalmasságánál, mint a közönségnek nyújtott számos kedvezményénél fogva, Dél-Kelet-Európa egyik legérdemlegesebb, gazdasági fontosságú nagy látványossága lesz.

Lapkihordó

asszonyok

felvételnek

a „HAJDUFÖLD”

kiadóhivatalában.

József kir. herceg-u. 16.

A Konyári Sóstó-fürdő május 6-án megnyílik.

FIGYELEM!

Saját érdekében keresse fel, ha rossz redikülje, bőrdöngje vagy utazótáskája van

FIGYELEM!

SZILÁGYI LAJOS Bőrdöngős műhelyét Debrecen, Simonffy-utca 5. szám. (Sesztima átjáróház.)

Átalakításokat gyorsan és pontosan készít.

A lapoknak tilos öngyilkossági híreket közölni

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hirt adtunk már róla, hogy a belügyminisztériumban országos ankétot tartottak az öngyilkosok védelméről. Ennek folyamánként a belügyminiszter nyilatkozatot tett, mely szerint két héten belül kibocsátja az öngyilkosok védelméről szóló rendeletét, mely igen fontos és nagy jelentőségű intézkedéseket tartalmaz. A rendelet 11 paragrafusából áll és intézkedés történik benne arról, hogy az ország nagyobb városaiban az öngyilkosok védelmére irodát kell felállítani. A társadalmi intézmények minden nagy városban kötelesek *Életvédelmi Otthont* létesíteni melyekbe a rendőrhatalóság fogja beutalni a védelemre szoruló öngyilkosokat vagy öngyilkosjelölteket. Legfontosabb a belügyminiszter rendeletének két utolsó szakasza, amely így hangzik:

10. Az öngyilkossági eseteknek, különösen azok személyi, vagy benső családi vonatkozásu, részleteinek közlése, avagy éppen szenzációképpen nyilvánosságra hozása, mint ami az életuntak védelmének eszméjével és céljával merőben ellentétes, tilos.

11. Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik kihágás miatt

a) *pénzbüntetéssel kell büntetni azt, aki a rendőrhatalóság engedélye nélkül, vagy annak tilalma ellenére tart fenn átmeneti otthont, vagy más elnevezés alatt hasonló intézményt;*
b) *tizenöt napig terjedhető elzárással kell büntetni azt, ki gondozás alatt álló életuntak nevét, vagy személyes családi körülményeit akár sajtó útján, akár egyébként nyilvánosságra hozza. Az utóbbi cselekmény nem minősül kihágásnak akkor, ha ezeket az adatokat valamely tudományos szaklap, vagy előadásán kizáróan tudományos célból, név megjelölése nélkül ismertetik.*

Ez a rendelkezés fényesen igazolja a mi álláspontunkat, melynek alapján a lehetőség határain belül mindig tartózkodtunk az öngyilkossági esetek közlésétől, különösen pedig azoknak szenzációképpen való beállításától. Kétségtelenül voltak, vannak és lesznek olyan öngyilkossági esetek, amelyeknek közlése közérdekű s így a lapoknak azokról meg kell emlékezniük. A rendelet nem zárkozik el ez elől és indokolt esetben, amikor annak közérdekűsége nyilvánvaló, módot ad arra, hogy erről az esetről a lapok röviden megemlékezzenek.

A DEBRECENI LEVENTÉK MŰSOROS ELŐADÁSA

Szerdán este 8 órai kezdettel tartották az Uránia mozgószínházban nagyszabású hazafias műkedvelő előadásukat a debreceni leventék. A műsort a Himnusz vezette be, majd a Magyar Miatyánkot szavalta Tóth Rózsi igen nagy hatással. Az „Ökör” című paraszt vigjátékot Fegyverneki Böske, Kovács János, Kovács József, Erdey János és Ábel János vitték sikerre. Külön említést érdemel Balla Sárika balett tánca, mely jóval meghaladta a műkedvelői színvonalat. Nagy előadói készségről tettek tanúságot Ábel János, ifj. Schlatter Ödön, Kovács József, Fegyverneki Böske. Az előadás a Szózat eléneklésével ért véget. Műsor után tánc volt a Lókody-féle vendéglőben.

Fizessen elő a Hajdúföldre

MEGHALT WRANGEL TÁBOR- NOK

Budapest, április 25. Brüsszelben Wrangel tábornok, az orosz ellenforradalmi csapatok fővezére meghalt.

Hatszáz pengős zsebtolvajlás a nagy- vásárban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Idősb Markhoffer József debreceni gazdálkodótól egy ügyes zsebtolvaj a nagyvásár alkalmával ellopott 600 pengőt. A gazdálkodó nyugodtan sétált a vásárban s egyszerre csak egy cigányképű fiatalember szegődött melléje. A fiatalember nem tágitott a gazdálkodó mellől. Barátságos mosoly kíséretében több viccet mondott el neki s egyszer csak mellbe vágta. A gazda jót nevetett a vicceken s csak később vette észre, hogy zsebéből a tehén ára hiányzik. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a zsebtolvaj kézrekerítésére.

Mozgófényképes elő- adás Hollandiáról Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kelemen Ernő hírlapíró, aki a magyar lapokban Bösztöry Ernő álnév alatt ír, Amsterdamból levelet küldött Debrecen város polgármesterének, akivel közli, hogy a IX.-ik olimpiás előtt a hollandok megakarják ismertetni országukat a külfölddel és ezért nagyszabású propagandát kezdtek. Őt Budapestről is felkérték, hogy Hollandiáról tartson előadásokat Magyarországon. Ezek az előadások május 8 és 24.-ike között lesznek Budapesten és egy előadást szeretne tartani Debrecenben is. Az előadásokra elkísérik őt W. M. Westermann a „Nederland and Vremde” igazgatósági tagja, valamint dr. M. de Hartog az olimpiász alkalmával alakult kultur nagybizottság tagja. Pompás filmek és előszóban fogják bemutatni Hollandiát, Amsterdambot, a holland-indiai gyarmatokat és a világhírű hollandi virágszüretet.

A polgármesteri hivatal értesítette Kelemen Ernőt, hogy szívesen fogadja a debreceni előadás tervét, melyet valószínűleg a kereskedelmi és iparkamara, valamint a mezőgazdasági kamara közreműködésével lehetne megrendezni. A debreceni előadás előreláthatólag május 14-én lesz.

A TEJFOGYASZTÁS JELENTŐ- SÉGE NÉPEGÉSZSÉGÜGYI SZEMPONTBÓL

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán délután tartotta meg a Közegészségügyi Egyesületben dr. Arvay Sándor, az élettani intézet tanársegédje értékes és közérdekű előadását a Kereskedelmi Akadémia nagytermében, amelyet nagyszámú közönség töltött meg. Ismertette a tej összetételét, tápláló, életfenntartó tulajdonságait. A tej egymaga megadhatja a szervezetnek minden szükségletét és legalkalmasabb, mert ezek az alkatrészek olyan állapotban vannak benne, amelyek révén a tej a legkönnyebben emészthető tápanyag.

Kizárólagos jogosultsággal bír a csecsemő táplálkozásában. Kimutatta ezután az előadó, hogy azok a népek, amelyek táplálkozásában a tej és tejtermékek játszik a főse-

ta magas halálozás szám, gyenge testi fejlettség.

Hogy ezeket az állapotokat megváltoztassuk, nemzetvédelmi szempontból is helye lenne egy országos propagandának, amely az Egyesült Államokban már évek óta küzd a csökkent tejfogyasztás ellen. A közönség az előadás végén melegen ünnepelte a kiváló előadót.

Ha ki a földből magzat hulláját

hogy büntényről van-e szó

(A Hajdúföld tudósítójától.) Borsalmas esetről tett jelentést szerdán délelőtt a rendőrségen egy kisfiú. A Zöldfa-utca 10. szám alatti ház udvarán egy tyúk élelem után való kapargatás közben erősen oszlásnak indult magzathulláról kaparta le a földet. A rendőrkapitányság azonnal bevezette a nyomozást. Bizottság szállt ki a színhelyre és a rendő-

orvos megállapította, hogy a hulla egy négy-öt hónapos magzaté lehet. Az oszlásnak indult magzathullát bevizsgálták a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol fel fogják boncolni. A boncolás fogja eldönteni, hogy büntényről van-e szó, avagy csak abortusból származó magzaté a talált hulla.

Játékközben agyonlőtte pajtását egy tizenégyéves gyermek

Megrendítő tragédia a Nagyhegyesen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt év őszen halálos végű szerencsétlenség történt Debrecen határában levő Nagyhegyes 56. szám alatti ta-

éves Mihály Gyulát, levette a falról a vadászfegyvert s ezekkel a szavakkal vette célba:

— Na most játszunk rablót, csend — majd elhuzta a ravaszt.

A golyó fején találta a kis Mihály Gyulát, aki azonnal szörnyet halt.

ját. A gyermek 14 éves volt, akihez a szomszédok átment játszani Mihály Gyula 7 éves kisfiú. A két fiú bujdosít játszott egymással. Mihály Gyula történetesen abban a szobában bujt el, ahol a töltött vadászfegyver állott. A nagyobbik fiú, mikor a szobában megtalálta a 7

Ménes és a fiatalok ellen megindult a büntető eljárás. A bizonyítási eljárás során a bíróság Ménest azért, mert a töltött fegyvert olyan helyen hagyta, ahol a gyermekek könnyen hozzá tudtak férkőzni, 200 pengő pénzbüntetésre ítélte, a fiatalokat pedig megdorgálta a bíróság.

Polgáry József arcképének ünnepélyes leleplezése a hortobágyi csárdában

(A Hajdúföld tudósítójától.) A polgári munka megbecsülésének megalapozott és meleg ünnepe zajlott le szerdán délelőtt a hortobágyi csárdában, ahol ezalkalommal leleplezték le Polgáry Józsefnek az arcképét. A hortobágyi intéző-bizottság, amelynek Polgáry József 40 éven keresztül volt hasznos, érdemes tagja, ezzel akarta leróni hálóját Polgáry József iránt, aki valóban rá is szolgált a szép elismerésre. Negyven éven keresztül igazi magyaros önzetlenséggel, lelkes szeretettel, alapos hozzáértéssel munkálkodott Debrecen város és a debreceni gazdaközönség érdekében.

A leleplezési ünnepélyen megjelent Baltazár Dezső ref. püspök, dr. Hadházy Zsigmond főispán, Vásáry István polgármesterhelyettes, főjegyző, Zöld József gazdasági tanácsnok, a

hortobágyi intéző-bizottság elnöke, Vargha Kálmán gazdasági akadémiai igazgató, felsőházi tag, Miszthy Károly városi főügyész, Czeglédy Mihály kamarai elnök, Surgóth Jenő gazdasági felügyelő, Balogh István a Gazdakör elnöke, Jóna István a Gazdasági Egyesület elnöke, Ecsedi István egyetemi magántanár, a Polgáry-család számos tagja és a debreceni gazdaközönség csaknem minden vezetőegyházi tagja. Résztvett az ünnepélyen a Hortobágy pásztornépe is.

A leleplezési ünnepélyen, mely dél előtt 11 órakor kezdődött, Zöld József, a város gazdasági tanácsnoka mondott gondolatokban gazdag és igen szép beszédet, melyben meleg elismeréssel beszélt a debreceni gazdaközönség tradíciójáról és rámutatott arra, hogy a debreceni gazdák,

**Építkezéshez szükséges vasanyagok
vasgerendák, beton gömbvasak**

kap hatók

Sesztina Lajos vasnagykereskedésben

Debrecen.

Telefon 6 és 15-48.

A vér felfrissítésére,

a testben felgyülemlett rothadásos anyagoknak eltávolítására legalkalmasabb **ta-vasszal** néhány héten át — naponta 1/2 pohárral —

Hunyadi János

természe és keserűvíz ivókurát tartani. Ilyen kurával szabályozzuk a vérkeringést és béműködést, erősítjük szervezetünket és sok súlyos betegségnek vehetjük elejét.

akik mindenkor a munka emberei voltak, támaszai voltak Debrecen városának is. Polgáry József már csak ősi tradíciójánál fogva is predesztinálva volt arra, hogy a város ügyeiben résztvegyen és azokba beleszóljon. Meleg szavakkal beszélt Polgáry József érdemeiről, majd a lepel lehullt a képről, amely Dienes János debreceni festőművész egyik legjobb, remekbe készült alkotása.

Az ünnepélyt Polgáry József meghatottan köszönte meg, majd a csárdában hatvan terítékes ebéd volt, amelyen az első felköszöntőt dr. Hadházy Zsigmond főispán mondta a legelső magyar gazda, vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzóra. Zöld József, Baltazár Dezső püspök, Vásáry István főjegyző, Miszthy Károly főügyész, Jóna István, Balogh István, Vargha Kálmán, Czeglédy Mihály és Eklé József mondtak még felköszöntőket. A szép ünnepség és a bankett résztvevőit táviratilag üdvözölték a Budapesti tartózkodó dr. Magoss György polgármestert.

FŐISKOLA

A „Bethlen Gábor Kör” nagy-sikerű szeretetvendégsége. A „Bethlen Gábor Kör” szombaton tartotta a Kollégium éttermeiben második nagy szeretetvendégségét. Tomay Dezső elnök imája után dr. Tankó Béla egyetemi tanár mutatta meg az utat, amelyen a Bethlen Gábor Körnek haladnia kell. Kovács Ernő bölcsészettanhallgató szép éneke, Csomor Béla jogszigorló gyönyörű tárogató játéka, Korény Livia bölcsészettanhallgató nagyhatású szavai után Csikesz Sándor egyetemi tanár hirdette az ígét. Többek között ezeket mondotta: „A mai doktoravatáson a Kormányzó Ur Öfö-méltósága képviselőjének az ajkáról az hangozott el, hogy a Tisza István tudományegyetem katolikus hitnek a nagyságával és protestáns kötelességtudásnak a vasakarátával induljon el a harcra. Gyermekeim! a mi hitünk magasságban, mélységben és szélességben mindenképpen áll. Hitben az alázatosságot és mélységet, kötelességteljesítést a vasakarátot Bethlen Gábertől tanultuk, azt tőlünk ember el nem veheti. A 400 éves debreceni Kollégium ifjúsága Istentől elszánt hittel és az isteni kegyelem tudatával induljon a szent zászó után. A meggyőző erejű igehirdetés után Tomay Dezső elnök kérte a Kör tagjait továbbá buzgósságos munkára

Varrógépek, kerékpárok

előnyös fizetési feltételek mellett. Mindenféle alkatrészek kaphatók

rosznál

Batthyányi-utca 15. sz.

HIREK

1928 április 26 (Csütörtök)

Író: Ervin Kath.; Kilit.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Vátozékony, de inkább száraz idő.

Városi múzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Boeskyay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

— 1 pár férfi zokni 50 fillér, 1 pár női harisnya 64 fillér, 1 pár női se-lyemharisnya 1.85. **Benyáts Emil** harisnyagyára Debrecen, Tisza-palota.

Esztelen játékok

Boldog nyugalmak menedéke
sötéte huzs az csönd-robot.
Nekem nem kell a boldog béke,
ha vágyak verhetnek dobót.

Két szomjazó karom kitérom
és mégis mindent én adok;
mit bánom én, ha nincs is párom:
kedvemre így kószálhatok.

Pedig haszontalan, bolond harc,
mert nincs miért, nincs nagy, nemes.
Bolond a szíven otthagyt karc.

Bár esztelen játékom furcsa
komédiázás: kellemes.
Fájó s szeretem — ez a kulcsa.

Fábián Béla.

— **Nyukosz-hirdetmény.** A Nyukosz női rendes tagjai fontos megbeszélés céljából saját érdekében a főcsoporth hivatalos helyiségében (Kosuth-utca 11. szám) április 27-én, pénteken d. u. 5 órakor megjelenni sziveskedjenek.

— **Ha isteni muzsikát akar élvezni, adasson éjjeli zenét május éjszakáján Rácz Jancsival, az Angol királynő művész primásával.**

— **Neki támadt a pályáörnek, mert figyelmeztette, hogy elüti a vonat.** Novák György napszámos a múlt hónapban, mikor ittason botorkált hazafelé, a vasuti hid közelében felment a pályatestre. Dencsi György vasutas figyelmeztette Novákot, hogy távozzon le a sinekről, mert a vonat elüti. Novák a figyelmeztetésre neki támadt a vasutasnak s a lámpáját kiütötte a kezéből. A bíróság Novákot hatóságilag közeg elleni erőszak vétsége miatt 8 napi fogságra ítélte.

Az anyagi gondok nehéz napjaiban,

amikor ugyszólván senkinek a keresete nem fődí a kiadásokat

szép pénzt kereshet

mint fő- vagy mellékfoglalkozással, ha értékes és érdekes könyveinknek részletfizetéses terjesztésére vállalkozik. Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy mindenesetre szép mellékjövédelmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

„PALLADISZ” könyvosztálya
Budapest, V., Alkotmány-utca 4. sz.

— **A Debreceni Földmunkások Önképzőkörének felhívása.** A Debreceni Földmunkások Önképzőköre, mely három évig szünetelt, ismét megkezdte áldásos működését. Az önképzőkör célja a földmunkások és napszámosok hazafias nevelése és társadalmi képzése, a külsőségeken ingyen könyvtárak felállítása és szabad előadások rendezése. A kör vezetősége ebbe az akcióba be akarja kapcsolni a város nemessen gondolkodó közönségét, amikor felkéri, hogy a felesleges könyveket, kiolvasott folyóiratokat és képeslapokat, ugyszintén önkéntes adományait juttassa el délelőtt 10 és 12 óra között az egyesület Hatvan-utca 34. szám alatti helyiségébe.

— **Adományok.** Drén, Fejszés és Fehér egyetemi hallgató urak 50 fillért adakoztak az Antialkoholista Egyesület javára.

— **Katonai szolgálati könyvek,** katonai térképek, autó térképek állandó raktáron Antalffy József könyvkereskedésében. Telefon 612.

— **Ha május elsején éjjeli zenét akar adni, csak Rácz Jancsihoz menjen az Angol királynőbe.**

— **A mi kocsi automobilkiállítását** május 16-ra halasztották. A Bükk és Mátravidéki Automobil Club által május 5-re tervezett miskolci automobil, traktor és motorkerékpár kiállítást május 16-tól 20-ig tartják meg. A május 16-iki, szerdai ünnepélyes megnyitás után 17-én, áldozócsütörtökön és 20-án, vasárnap a vidéki testületek és egyesületek stb. is megtekintik a kiállítást 18-án, pénteken és 19-én, szombaton kerülnek a vidéki földbirtokok és gazdák elé a traktorok közüzemű kocsik bemutatására. Tiszáninneni Lovas Egylet ebben az időben rendezett löversenyén kívül a mezőgazdasági géptulajdonosok országos egyesülete is vándorgyűlést tartja. A kiállítást a KMAC és kartellclubjainak, valamint a BEMAC-nak tagjai ingyen látogathatják. Minden részvevő részére biztosítva van az 50 százalékos menetdíjkezdmény s már ezért sok látogatóra számíthat. Érdeklődők forduljanak a BEMAC-hoz Miskolc, Széchenyi-u. 9. l. em. Telefon: Miskolc 10—10.

— **Könyvujdonság!** Pachner: A gazdasági és ipari mozgósítás és le szerelés általános alapelvei. Ára: 1 pengő. Bucsányi: Az érelmeszesedés természetes gyógyítása. II. kiadás. Ára 1.60 pengő. Kapható Csáthy egyetemi könyvkereskedésében, Piac-u. 8. Telefon 2—96.

Felhívás

35-ös és 36-os
számu cipőt viselő hölgyekhez!

Szövetkezetünk előnyös vétel folytán a fenti számu igen fírom cipőket

6—12·40 P-ig

árusítja a Böszörményi-ut 2. szám alatti

HANGYA-

kirendeltség raktárában.

— **Székelési zavarok, bélgyors puffadtság gyomorszárdulás, izgalmas állapotok, szividegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és a bécsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja és tartós megkönnyeb- bülést okoz. Az évszázad legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

KÖNYVESHÁZ

Művészasszony. (Sz. Solymos Bea regénye.) Az új magyar irodalomnak egyik markáns és kiválóan érdekes tehetsége írásművészetének legjavát nyújtja ebben a legújabb művében, mely megrázó erővel és szinte psziszticitásra valló készséggel körözteti vissza egy magasbaívelő művészi pályára hivatott asszonyi lélek vívódásait. Ami ebben a mindvégig lebilincselően érdekes meseszövevű és artistikus finomsággal kiforralt regényben talán legjobban megragadja az olvasót: az a lélek mélységeiből fakadó őszinteség és közvetlenség, amit az irónó igaz tehetségre valló mesteri kézzel vont be a művészet zománcával. Mélységeken és magasságokon vezet át minket, változatos meseszövevvel festve meg a bácskai kisvárosból kiinduló utat, mely a művészetek Mekkája: Párisba vezet és onnan vissza a hazai révbé, ahol olyan jól esik megpihenni. A minden tekintetben kiváló és igen figyelemreméltó irónónek írásművészetét nem is kel- lene külön méltatni, mert hiszen már a legnevesebb magyar kritikusok elismerték. Sokszor nem elégszik meg a csillogó meseszö- vessel és az artistikus finomságokkal, hanem hatalmas erővel és mesteri esetkeze- lésre valló készséggel, csaknem megdöbben- tő realitással festi meg az élet valóságait, az örvény szélére került lélek viaskodásait. A pompás mű a Hunnia könyvkiadó vállalat ki- adásában jelent meg Budapesten és az irónó művének minden egyes példányát sajátkezü aláírásával ékesítette.

SZINNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Csütörtök délután 3 órakor: **Cirkuszhercegnő.** Zóna-előadás.

Csütörtök este 8 órakor B) 39. bérlet: **A Noszty fiu esete Tóth Marival.** Kardoss Géza felléptével.

Péntek este 8 órakor C) 39. bérlet: **A Noszty fiu esete Tóth Marival.** Kardoss Géza felléptével.

Szombat este 8-kor bérletszünetben: **IV. Henrik.** Pirandello-bemutató. Diszeloadás.

Vasárnap este 8-kor bérletszünetben: **Csókos asszony.**

Hétfő A) 40. bérlet: **IV. Henrik.**

Kedd B) bérlet: **IV. Henrik.**

Szerda C) 40. bérlet: **IV. Henrik.**

A debreceni Jótékony Nőegylet május 3-án nagyszabású műkedvelő előadást rendez a Csokonai-színházban, Szinre kerül „A nagymama” című bájos szindarab. Az előadásra, amely iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg, jegyek Balogh és Riskó női divatáru üzletében, Piac-utca, városház alatt kaphatók.

A színházi iroda hírei:

Ma, csütörtökön két előadás lesz a Csokonai-színházban. Délután pontban 3 órakor a tegnap délután rendkívül nagy sikerrel felújított világhírű operettszínház: **Cirkusz-**

Hercegnő szerepel játékronden Elek Ica, Ferenczy Marian, Halasiné, Antók, Szirmai, Fülöp, Mihályi felléptével. Rajz János frenetikus hatású orosz-betétáncát tegnap délután tapsorkán kísérte.

Cirkuszhercegnő mai délutáni előadására délelőtt 10—12 óráig és délután 2 órától válthatók jegyek.

Ne mulassza el megnézni olcsó mozihelyekkel a **Cirkuszhercegnő** ma délutáni zóna-előadását. Utoljára megy ez idényben!

Cirkuszhercegnő jegyei 80 fillértől 1 P 60 f-ig.

Ma, csütörtökön este B) 39. bérletben, holnap este C) 39. bérletben: **A Noszty fiu esete Tóth Marival.** Harsányi—Mikszáth nagysikerű színműve, Kardoss Géza felléptével. Kardoss Géza — Kopereczky parádés szerepében lép fel ma és holnap este a Noszty fiu c. pompás darabban. Szirmai Vilmos játssa az öreg Nosztyt, Fülöp Sándor pedig Bubenik kacagató figuráját. Ferenczy Marian — Tóth Marit kreálja a **Noszty fiu** mai és holnap esti előadásán. Halasi Mariska, Herman Mancsi, Turbók Rózsi, Halasiné, Szathmáry Margit, Mihályi Ernő, Rajz Ferenc, Szigeti Jenő játszanak még remek szerepeket a **Noszty fiu** reprizén.

A Noszty fiu esete mai és holnapi előadására tömegesen kapkodják a jegyeket.

Szombat este bérletszünetben, diszeladás keretében: **IV. Henrik,** Pirandello világhírű darabja Fáy E. Béla fordításában.

IV. Henrik szombati előadásán Durini di Monza gróf, olasz követ, Klebelsberg Kunó gróf magyar kultuszminiszter, Antonio Cippico gróf olasz szenátor, Widmar olasz sajtófőnök jelentették be részvételüket.

IV. Henrik főszereplői: Forgács Sándor (cimszerep), Rajz Ferenc, Halasi Mariska, Herman Mancsi, Fülöp, Mihályi és Szigeti Jenő.

IV. Henrik bemutató-előadására a jobb jegyek nagyrészt elővételben elkapták. — **IV. Henrik** Magyarországon először kerül színre Debrecenben. A premierre több fővárosi és vidéki színgazgató jelentette be látogatását. A szenációs világhírű dráma szombati bemutatója iránt szokatlanul élénk érdeklődés nyilvánul meg. Rendes hely-árak.

Vasárnap délután fél 4-kor: Éva. Timár Ilával.

Vasárnap este 8-kor Timár Ila és Ferenczy Marian felléptével: **Csókos asszony.** Operett-sláger.

ELSŐ DEBRCENI
Parke tgyár
készít és legolcsóbban szállít minden méretű tölgy és bükkfa
parkettet
Lerakás. Gyalulás.
Gyár:
Széchenyi-utca 48. szám.
Iroda:
Piac-utca 9. szám.
Rendelés felvétel telefon 7-33.

Mozgósínházak közleményel:
Szerda—csütörtök.

APOLLO
Világatrakció!
Tyrso de Molina ó-spanyol elbeszélése nyomán:
Donna Juanna
egy romantikus szerelem története 12 felvonásban.
A főszerepben legjobb német sztár:
Elisabett Bergner.

Megelőzi:
Akasztófa és a humor
bohózat.
Péntektől! Péntektől!
Világatrakció!
Monte Carlo pusztulása
A főszerepekben: **Francoisa Bertini**
és **Jean Angelo.**

VIGSZINHÁZ
Világ film!
Lilian Gish és Norman Kerry együttes szereplésével:
Vér a vér ellen
(Annie Laurie)
színmű a skót életből 10 felvonásban.

Megelőzik:
Foghuzás kéjgázzal és
A falramászott tapéta
bohózatok.
Péntektől! Péntektől!
A fehér rabszolganő
A főszerepekben: **Liane Hald** és **Wladimir Galderow.**

URÁNIA
Szombat—Szombat—
vasárnap: vasárnap:
Világ film!
Totsztoj Leó halhatatlan regénye nyomán:
Feltámadás
A főszerepekben: **Dolores Del Rio** és **Rod La Roque.**

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.62^{1/2}
Budapest 90.62 és fél, Berlin 124.06, New-York 518.87, London 2533, Páris 20.42 és egynegyed, Milano 27.34, Prága 15.37 és fél, Belgrád 9.13 és egynegyed, Bukarest 3.24 és fél, Bécs 73, Amsterdam 209.12 és fél.

Hivatalos devizaárfolyamok.
Egy angol font 27.85—28. száz „belga” 79.80—80.10, száz cseh korona 16.90—16.98, száz dán korona 153.25—153.85, száz dinár 9.97—10.07, száz dollár 570—572, száz francia frank 22.50—22.70, száz hollandi forint 230.30—231.30, száz lengyel zloty 64.05—64.35, száz leu 3.55—3.60, száz lira 30.10—30.30, száz német márka 136.60—137.10, száz norvég korona 152.80—153.40, száz osztrák schilling 80.30—80.65, száz spanyol peseta 95.55—96.15, száz svájci frank 110.05—110.45, száz svéd korona 153.40—154 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1—1.20, az ötkoronást 2—2.30 pengővel jegyzik.

Gabonatözsde.
A készáru piacon szintén vontatott volt a forgalom. A hírek szerint a határállomáso-

kon a külföldi részéről újabb élénk kereslet tapasztalható a gabona iránt s különösen a rozst keresik. A tőzsdeidő elején a tiszavidéki búzát 33.60—34.95, az egyéb származású búzát 34.45—34.65 pengővel jegyezték minőség szerint. A rozst 32.80—33 pengő között mozgott.

A liszt- és őrlémény piacon a malmok 53.40 duplanullás lisztalapon jegyezték lisztárait. A terménycikkek piacán a csekély kínálat miatt csak kisebb tételek cserélnek gazdát. A zabot 34—34.50, a tengerit 27.50—28.50, a takarmányárpat 30—31.25 pengővel jegyzik. A magpiac üzletellen.

Allatvásár.
A ferencvárosi nyílt sertésvásárra 1219 darab sertést hajtottak fel, amelyből 650 darab maradt eladatlan. A vásár irányzata lanyha volt. Árak: la öreg zsirsertés 148—150, la 138—142, fiatal nehéz 162—164, közép 160—164, könnyű 128—140, szedett közép 150—152, angol urasági 160—164, szedett 136—144, süldő 150 fillér kg.-kért.

LESZÁLLITOTT ÁRAK!
1 db fejmosó **SAMPON** . . . . . 10 fill.
6 db vételnél 1, — 12 db-nál
3 **Sampson** ingyen.
1 db **Mandula** vagy **Virágszappan** 24 fill.
1 db **angol** vagy **borotvaszappan** 24 fill.
1 **Savoly aropuder** . . . . . 32 fill.
1 **Dióolaj** vagy **brillantín** . . . . . 44 fill.
TÓTH EMIL drogériájában
Debrecen, **Batthyány-utca 19. sz.**

Tanuló
3—4 középiskolával
fizetéssel felvétetik
lapunk nyomdájába.
József kir. herceg-utca 16. sz.

292/1928.

Pályázati hirdetmény

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresedett egy, a XI. fiz. osztályba sorozott városgazdai és az ezen állás betöltésével esetleg megüresedő egyéb állásra pályázatot hirdetek.

A betöltendő állásra előírt képesítés a városi szervezeti szabályrendeletben van előírva, s az állással járó illetményeket pedig a mindenkori kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozzák.

Felhívom mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az ezen állásokhoz megkívánt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat, továbbá magyar állampolgárságukat, büntetlen előéletüket, testi és szellemi képességüket igazoló okmányaikkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket hozzám 1928 évi május hó 11. napjának déli 12 óráig adják be. Az elkészített pályázati kérvényeket nem veszem figyelembe. Akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának szolgálatában állanak, azok a fenti okmányok csatolását mellőzhetik.

Debrecen, 1928 április hó 24.

Dr. Hadházy,
főispán.

— **GÉPIRÁSI MUNKÁT,** könyvek, jegyzetek leírását és sokszorosítását jutányos árban vállalok. Cim a kiadóban.

Most vettük
egy tételbe
s adjuk
míg a készlet tart.

Olcsó vétel:

Esőkabát	P 20.--
Esőkabát koverkoat felsővel	P 24.--
Vizhatlan trenckoat kabátok	P 32.--
Impregnált trenckoat kabátok	P 48.--

A
Hajdusági férfiruha áruház-ban
Piac-u. 67. Megyeházzal szemben.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

JELIGÉS LEVELET

csak délelőtt 11 és 12 óra közt adni a kiadóhivatal.

Postán beküldött

jeligés levelet értesítési díj beküldése nélkül nem adhatjuk ki. Kiadóhivatal.

HIRDETÉSEINKRE

beérkező jellegű leveleket (válaszokat) értesítési díj beküldése nélkül nem áll módunkban közölni. Több ilyen érkezett eddig be, amiket is kérjük beküldők által elvitetni, mert nem áll módunkban értesítési díj nélkül sem jelezni, sem bárkinek kiadni. Kiadóhivatal.

„Boldogságom“

jeligére levél van a kiadóban. 351

„Barna“

jeligére levél van a kiadóban. 352

„Ha egymást megértjük“

jeligére levél van a kiadóban. 353

Levelezés

céljából megismerkednék komoly fiatalemberrel. Levelet „En is szerettem valaha“ jeligére a kiadóba kérek. 324

HÁZASSÁG

Házasság

céljából megismerkednék 30-40 év körüli hajadon vagy özvegyvel, ki birtok, üzlet vagy házzal rendelkezik. Lehet vidéki is. Állásom nyugdíjas, havi jövedelmem 220 pengő, vagyonom 8000 pengő. Vall. kath. Levelet „Ha egymást megértjük“ jeligére a kiadóhivatalba. 341

LAKÁS

Butorozott

utcai szoba központban villanyal azonnal kiadó, Hüvelyes 6. 1605

Különbejáratu

butorozott kettős szoba 2 urnak kiadó, Varga-utca 6. 1604

Egy szoba

használt, de tiszta butor eladó, Török Bálint-utca 25. 700

Egy szoba,

előszoba és mellékhelyiségekből álló lakást keresek a belsőre június 1-re. 701

Kis

butorozott szoba kiadó, Varga-u. 32. 702

Egy

butorozott szoba azonnalra vagy május 1-re kiadó, Magos-utca 25. 696

Egyszobás

és kétszobás lakás kiadó, Bethlen-utca 27. 1600

Két szoba

garantált tiszta butor kiadó, Szent Anna-utca 11. műterem. 1598

IRODÁNAK

vagy rendelőnek alkalmas, egy esetleg kettő szoba május 1-re kiadó, Csapó-utca 14. 680

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvált. nyomdáiban Debrecen, József kir. herceg u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóhivatal

ÜZLETHELYISÉG

május 1-re kiadó, Csapó-utca 14. 681

Harmathy-féle

könyvkereskedés Fűvészkert-utca 14. alatti nagy helyisége négy kirakattal, galériával, nagy raktárral, bármely célra alkalmas, május egyre kiadó. Értekezhetni helyszínen 10 óráig vagy Dienes-iroda Fűvészkert-utca 16.

Egy

szoba, konyha gyermektelen párnak azonnal kiadó, Jókai-utca 46. 697

Király kávéi

mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan alkalmas. Dégenfeld-tér 11.

ELADÁS

Eladó

konyhakövezésre alkalmas hat-szögletű téglá, Török Bálint-u. 25. 699

Bor-eladás, saját termés,

literenként is a legalacsonyabb napi áron Arany János-utca 30. sz. Ráczó Gyula-utca 2 sz. alatt 2-5-ig 25. literenként 90 fillértől felfelé. 587

Polituro

kis asztal és egy használt sezlone eladó, Ispotály-u. 13. sz. 678

Grammofonlemez

40 db eladó. Kossuth-u. 59. 670

KANTOR ERNŐ ÉS TÁRSA

Városháza-épület.

Telefon: 1657.

áruházának különlegességei:

„Frezzoli“ plafondra erősíthető
„Wix-Wax“ felülműhatatlan
parl ettkrém . . . . . P 2-

Francia Compact puder tükörrel és pamaocsal . . . . . P 1-
„Fly-tox“ poloska- és svábbegár irtó.
Gyémántpor a legjobb tisztítót.

„Halpern“-féle feltisztító mindennemű pezsétet nyomtalanul eltüntet. Gyártója a ruhadarab kétszeres árát téríti meg, ha a szer hatástalannak bizonyulna.

Háztartási, fodrászati, p. ereolkkokban, kefe, eszet, játék és bórdiszmiárakban

óriási választék!

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,

Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók! **==**

Eladó

butorok: komplett hálószoba, szalon garnitúra, nagy tükör, hintaszék, hencser, Schöberl ágy, előszobafal, takaréktűzhely, Péterfia-utca 35. 1547

Eladó

öt lámpás „Neutradin“ új Rádió hangszóróval, akkumulátorral. Teleky-utca 80. szám. 628

Eladó

Homokkert, Hegyi Mihályné-utca 1. szám alatti 800 □-öles szőlő. Értekezni lehet dr. Kovács Béla ügyvédnél, Ferenc József-ut 73. 691

Háromszobás ház,

hatszázötven négyzetöles fajgyümölcsösben, tizenöt percnyire a Nagytemplomtól, pormentes helyen eladó és azonnal beköltözhető. Megtekinthető naponta délután kettőtől hatig. Cim: Hajdúföld kiadóhivatalában. 686

Eladó

az Ispotály-u. 15. számú ház a Nagyalomás közelében 3 szobás azonnal beköltözhető lakással, ára 12,000 pengő. Értekezhetni ugyanott. 698

AJÁNLAT

Legolcsóbb

kalapok és alakítás Csobán Mariskánál, Cserepes-utca 16. 1601

Keltetőtojások

fajtiszta plymuth tyukok után jutányosan kapható, Szappanos-utca 22. 1602

Szentpéteri

kocsigyártó, Bethlen-u. 48. sz. ócska kocsit vesz, elad, javít. 692

Lovásznak,

kocsisnak, szolgának, vagy bármi más munkára vállalkozik 6 évet kiszolgált huszár. Cim: Szabados János, József kir. herceg-u. 71. sz. 684

Kátrány és karbólium

nagy és kismennyiségben legolcsóbban beszerezhető Neumann Nándor festéküzletében, Csapó-u. 8. sz. 549

Kombinált terítők,

függöny, ágytakaró garnitúrák, — párna-lámpaernyő montirozást, monogrammozást, szesz-relief és olajfestést és minden disz munkát jutányosan készítünk. Vidéki megrendelést elfogadunk. Cim: Piac-utca 16. „Csipkeüzlet“. 578

Házi óbor

zamatos 1.30, Csapó 27., udvarban. Szathmárinál. 1588

Kárpitós

munkákat a legolcsóbban készíték és javításokat háznál is vállalok. Ménes Ferenc kárpitós, Péterfia-u. 8. szám. 677

KERESLET

Üzletben,

irodában pénztárnoki állást keres megbízható, intelligens fiatal lány. Ajánlatokat „Megbízható“ jeligére a kiadóhivatalba kér. 683

Épület- és butorvasalások, fournérok

BÉSZLER LAJOS-nál Széchenyi-utca 2. szám.

Piac-utca 12. szám alatti volt fióküzletem (Aszódy és Roth) áthelyeztem

Kossuth-u. 2.

szám. Városház épület, hol a megmaradt Női divat, rövidarukak, gombokat, seymeket, harisnyakat stb. igen olcsón árusítom el.

Ifj. Molnár Lukács.

Kérem a óegre ügyelni!

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac utca 10. (Bikával szemben.)

Legjobb

szórakozóhely a Bocskai-téri Meteor-mozi.

Tulajdonos: Csomor Gyula.